Ч. 151 Пятниця 9 (21) липня 1893. Рôкъ III.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ôй годинѣ по полудни.

Адміністрація: улиця Чарнецкого ч. 8.

Редакція: ул. Францішканьска ч. 10, двери 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

Передплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Старостсвахъ на провінціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року 1 зр. 20 к.
на чверть року — 60 к.
мѣсячно . . — 20 к.
Поодиноке число 1 к.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . — 45 к.
Поодиноке число 3 к.

Справы краєвѣ.

(Меморіялъ Выдѣлу краєвого въ справѣ усталеня речинця скликуваня Сойму).

На послѣднôй сесіи ухваливъ Соймъ въ справѣ усталеня речинця скликаня соймôвъ краєвыхъ: 1) Соймъ стверджає, що неправильне скликуванє Сойму утрудняє вельми веденє поряднои господарки и правильнои адміністраціѣ краєвои; 2) Соймъ взыває Правительство, щобы сесія соймова була вôдъ теперь скликувана що року въ однôмъ часѣ, а то бодай на сѣмь тыжднѣвъ; 3) Соймъ поручає Выдѣлови краєвому, щобы перевѣвъ зъ Правительствомъ потрѣбнѣ въ тôй цѣли переговоры и здавъ зъ нихъ справу на найблизшôй сесіи.

Выдѣлъ краєвый, выконуючи ухвалы Сойму, уважавъ потрѣбнымъ представити цѣлу справу ґр. Таффому въ окремôмъ меморіялѣ.

Въ тôмъ меморіялѣ пôднесъ Выдѣлъ краєвый, що вже кôлька разôвъ мавъ нагоду выступати въ тôй справѣ. Вôдъ 1880 р. Соймъ, вôдкликуючи ся на права, запорученѣ ему конституцією, вже пятый разъ домагає ся вôдъ Правительства, щобы черезъ вчасне скликуванє и вôдповѣдну довготу сесій соймовыхъ подано ему змогу выповнити задачѣ, якѣ поручає ему конституція.

Помимо того лучило ся въ часѣ 12 лѣтъ вже два разы (въ рр. 1879 и 1891), що нашъ Соймъ, помимо постановъ §. 8 краєвого статута и страня Выдѣлу краєвого, цѣлкомъ не бувъ скликаный. Рôвножь и речинецъ скликаня Сойму дуже неправильный. Поглянувши на сесіѣ соймовѣ, можна пересвѣдчити ся, що нема нѣ одного мѣсяця въ роцѣ, въ котрôмъ бы Соймъ уже не вôдбувавъ своихъ засѣданъ. И такъ були соймовѣ сесіи въ сѣчни въ рр. 1863, 1873, 1886, 1887, 1888 и 1889; въ лютôмъ въ р. 1867; въ мартѣ въ рр. 1867, 1876 и 1892; въ цвѣтни въ рр.: 1861, 1866, 1875, 1876, 1892 и 1893; въ маю въ рр.: 1875 и 1893; въ червни въ 1880 р.; въ липни въ 1880 р.; въ серпни въ рр.: 1868, 1870 и 1877; въ вересни въ рр. 1868, 1869, 1870, 1871, 1874, 1878, 1881, 1882, 1883, 1884, 1888 и 1892; въ жовтни въ рр. 1868, 1869, 1871, 1874, 1878, 1881, 1882, 1883, 1884, 1888, 1890 и 1891; въ падолистѣ въ рр.: 1865, 1866, 1869, 1872, 1873, 1885, 1887, 1889 и 1890; вкôнци въ грудни въ рр.: 1866, 1872, 1873, 1885, 1886 и 1887.

Нема сумнѣву — пôсля гадки Выдѣлу краєвого — що така несталôсть въ речинци скликаня Сойму мусить бути шкôдна для его роботы, а то тымъ бôльше, що Выдѣлъ краєвый дôстає вѣсть про порѣшене скликанє Сойму звычайно ажь передъ самою сесією соймовою. Лучало ся неразъ, що офіціяльна вѣсть про скликанє Сойму дôйшла до Выдѣлу краєвого що йно на 10 до 14 днѣвъ передъ сесією соймовою, и то въ такôмъ часѣ, коли годѣ було передвидѣти, що скликанє Сойму скоро наступить. Тожь у тôмъ короткôмъ часѣ мусѣвъ Выдѣлъ краєвый выготовити що найпильнѣйшѣ предложеня, якъ буджетъ, а если удалось се ему зъ великимъ напруженємъ силъ своихъ урядниковъ, то потерпѣла на тôмъ основнôсть самыхъ предложень.

Супротивъ того мусить Соймъ обмежати ся звычайно лишь на полагодженє буджету и найпильнѣйшихъ справъ адміністрацийныхъ, а всѣ иншѣ предложеня, именно такѣ, котрѣ вымагають точного трактованя законодатного, полишають ся неполагодженѣ, бо часъ, такъ скупо вымѣреный Соймови, выстає ледви на выготовленє реферату и дискусіѣ, а въ найлѣпшôмъ случаю на выготовленє справозданя комисіѣ, котре звычайно ажь у послѣднихъ дняхъ сесіѣ може войти передъ палату и лишає ся неполагоджене.

Отсе причины, що спонукали Соймъ до наведеныхъ высше ухвалъ а Выдѣлъ краєвый до представленя цѣлои справы въ меморіялѣ.

Щобы домаганя Сойму уможливити, то — пôсля гадки Выдѣлу краєвого — треба бы скликувати вже зъ початкомъ осени раду державну, котра бы вела нарады безперерывно ажь до полагодженя буджету державного. Вôдтакъ безпосередно могли бы бути скликанѣ соймы на сесію, що тревала бы черезъ послѣднѣ днѣ грудня, цѣлый сѣчень, а на случай потребы першѣ днѣ лютого. По нѣй наступала бы зимова сесія рады державнои, котра евентуально могла бы тревати цѣлу весну, доки не зберуть ся Делеґаціѣ.

Вправдѣ препложеный повысше для нашого Сойму періодъ сесіѣ представлявъ бы деякѣ трудности за для святъ римо- и греко-католицкихъ, припадаючихъ у грудни и сѣчни, однакъ все ще бувъ бы о много бôльше хосеннымъ анѣжь сесія въ часѣ пôльныхъ роботъ. Бо вѣдомо, що нашъ Соймъ въ своѣй переважнôй бôльшости зложеный зъ фаховыхъ рôльниковъ, котрѣ въ сей способъ були бы выставленѣ на значнѣ страты, а сего о членахъ Рады державнои не можна твердити зъ рôвною рѣшучостію вже зъ тои причины, що они и такъ приневоленѣ за-для що-рôчныхъ довгихъ сесій рады державнои вôдрыватись вôдъ своихъ фаховыхъ занять. Стале означенє сесіѣ соймовои на початокъ осени, въ котрôмъ то часѣ найважнѣйшѣ роботы пôльнѣ въ нашôмъ краю ще не покôнченѣ, сталось бы причиною прикрои колизіѣ интересôвъ фаховыхъ зъ обовязками посольскими, именно въ сѣмъ роцѣ, въ котрôмъ роботы соймовѣ заняли вже значну частину весны.

Крôмъ того вôднесъ ся Выдѣлъ краєвый до п. Міністра Залеского зъ просьбою, щобы своимъ вплывомъ пôдперъ бажаня, высказанѣ въ меморіялѣ.

---

6)

Село Золотороббвъ.

Хороша и правдива история для школы и дому.

Зъ нѣмецкого. — Генриха Цшоккого.

(Дальше).

Опôсля встали всѣ, а найстаршѣ ученики дивили ся на чорну таблицю записану нотами и спѣвали зъ неѣ лагôднымъ голосомъ въ чотири голосы прекрасну поранну пѣсню. Малѣ поспѣвували и собѣ за ними тихенько. Вôдтакъ тѣ, що умѣли лѣпше читати, прочитували зъ книжки на перемѣну побожнѣ стишки, а каждый рядокъ повторяла за ними цѣла школа пôвголосомъ. По тôмъ замкнено книжку и прочитанѣ стишки повторяла на память насамперéдъ цѣла школа а вôдтакъ поодинокѣ дѣти, тѣ, котрыхъ Володко вôдтакъ выкликувавъ.

По сѣмъ роздѣлили ся дѣти на чотири громадки и станули собѣ кожда окремо передъ своєю таблицею, на котрôй були выписанѣ то латиньскѣ то нѣмецкѣ буквы, то поодинокѣ склады, то цѣлѣ слова и рядки. Всѣ вôдписували собѣ то на своихъ табличкахъ або перомъ на папери. Володко ходивъ вôдъ одиои дитины до другои, ту похваливъ, тамту поучивъ, иншôй показавъ, якъ держати перо або писальце и такъ дальше.

По годинѣ роздѣлились дѣти знову на чотири громадки и замѣсть одного учителя, зробило ся ажь чотири. Бо то, бачите, тѣ, що умѣли найлѣпше читати, укладали на таблицяхъ зъ буквъ склады и цѣлѣ слова та реченя. Буквы були налѣпленѣ на картонѣ и кожда окремо вырѣзана. Володко дививъ ся, чи все добре зроблено, а каждый зъ малыхъ учителѣвъ казавъ своимъ товаришамъ складати зъ тыхъ буквъ склады, слова и реченя та вôдчитувати ихъ. Однѣ другимъ не перешкаджали. Володко на все мавъ око, все чувъ и видѣвъ и зъ тиха помагавъ то тутъ то тамъ.

И знову по годинѣ роздѣлили ся громадки, а замѣсть буквъ появили ся теперь на таблицяхъ числа и задачѣ рахунковѣ, выступили знову новѣ учителѣ и учительки; однѣ вымавляли числа, другѣ додавали, третѣ вôднимали, четвертѣ говорили на память табличку множеня и т. д. Тымъ, що найлѣпше рахували, дававъ Володко окремѣ задачѣ рахунковѣ и они рахували собѣ окремо, ажь наконець сказавъ каждый, що ему вышло. Володко заглянувъ тогды до книжки, де були обчисленѣ всѣ задачѣ и заразъ сказавъ, чи було добре чи зле обраховано.

Ажь дивно ставало, якій тамъ бувъ спокôй и порядокъ, яка у всѣхъ була охота до науки. Щось такого анѣ панове радники, анѣ панъ-отець въ своимъ житю ще не бачили. Коли такъ проминувъ ранокъ, розôйшли ся дѣти тихенько домôвъ кланяючись учителеви и чужимъ гостямъ. Але за то на дворѣ дѣтвора смѣяла ся и була весела.

По полудни були дѣти знову передъ чорными таблицями. Они рисували собѣ зъ нихъ на своихъ табличкахъ або на папери всѣлякѣ фіґуры, простѣ и кривѣ лініѣ, а декотрѣ павѣть рисували цвѣты та якусь дивну посудину. Коли вже зъ тымъ упорались, прочитували зъ книжокъ, тѣ, що найлѣпше умѣли читати, забавнѣ та поучаючѣ исторіи и розмовы. Треба було видѣти, яка то була у дѣтей радôсть зъ того, що они чули. Вôдтакъ казавъ Володко тымъ, що умѣли найлѣпше писати, написати ту исторію, що єѣ чули, але безъ похибокъ правописныхъ и принести рано до школы. На конець выголосивъ вôнъ публично имена тыхъ, що черезъ цѣлый день найлѣпше учили ся. Було ихъ шѣсть, а вôнъ зробивъ имъ за то ту радôсть, що ще цѣлу годину оповѣдавъ красну исторію. Вôнъ розповѣдавъ имъ про якогось чоловѣка, що середъ лютои зимы здрѣмавъ ся при гостинци и замерзъ, якъ его вôдтакъ принесли якъ бы неживого до села, та якъ темнѣ селяне хотѣли его занести до теплои хаты, щобы вôнъ вôдôйшовъ. Але прийшовъ розумный лѣкарь, казавъ его розобрати, вложити вôдтакъ въ снѣгъ, а опôсля ще й въ студену воду. По тôмъ казавъ поло-

Переглядъ політичный.

Урядова ґазета вѣденьска оголосила розпорядженє Міністерства, котрымъ въ порозуменю зъ угорскимъ міністерствомъ заказує ся вывозити за границю сѣно, свѣжу и сушену пашу всякого рода, солому и сѣчку через всѣ границѣ австро-угорскои монархіѣ, почавши вôдъ дня оголошеня сего розпорядженя въ урядахъ мытовыхъ ажь до часу его вôдкликаня. Вынятй зъ пôдъ сего розпорядженя суть наданй до сего дня посылки на зелѣзницяхъ и корабляхъ.

Presse записує вѣсть, пôсля котрои деякй поодинокй члены Палаты пословъ лагодять внесеня въ справѣ розширеня права выборчого.

Зъ Вѣдня доносять, що вже въ найблизшôмъ часѣ має бути заключена зъ Россією угода торговельна, пôсля котрои Россія має одержати користи найбôльше упривилейованои державы. За то має зобовязати ся россійске правительство не пôдвысшати мыта и дозволити вступъ австрійскимъ продуктамъ пôдъ такими самыми условіями, що й продуктамъ другихъ державъ.

Зъ Вильна доносять, що ґен.-ґубернаторъ Оржевскій пригадавъ ґубернаторамъ розпорядженє, выдане его попередникомъ Кохановомъ, наказуюче пôдъ всею строгостію, щобы въ публичныхъ мѣсцяхъ не говорено по польски.

Зъ Константинополя доносять, що кедивъ египетскій Аббасъ предкладавъ пôдчасъ своеи гостины султанови, щобы спôльно зъ Турецчиною старати ся усунути Анґлію зъ Египту або бодай прискорити речинецъ вôдкликаня египетского войска зъ Египту. Султанъ мавъ згодити ся въ засадѣ на то предложене а кедивъ рѣшивъ ся чекати догôднѣйшои поры, щобы не довести заразъ до якогось заколоту.

Новинки.

Львôвъ дня 20 липня.

— **Именованя и перенесеня.** Окружный инспекторъ школьный Осипъ Заґродзкій въ Тернополи именованый головнымъ учителемъ мужескои семинаріѣ учительскои въ Тарновѣ. Міністерство торговлѣ именувало асистентами почтовыми: Осипа Бремера, Стан. Пилецкого, Осипа Вашкоряка, Леонарда Буйна, Адольфа Розенбуша, Осипа Гармату, Гната Грабшайда, Венедикта Кромпа, Юлія Ощендкевича, Беріша Валерштайна-Віленца, Миколу Кордубу, Генриха Гайльмана, Витовта Пижановского, Жигмонта Попеля, Маріяна Клюца, Стан. Мацьонгу, Стан. Греґу, Ив. Круля, Гната Найстера, Осипа Ясевича, Алекс. Строгу (всѣ тй призначенй для Львова); дальше Абрагама Фінкельштайна и Якова Кеніґсберґа для Тернополя; Маріяна Здренкевича и Казим Кравса для Станиславова, Тому Сталю, Стан. Дубравского, Генриха Ляско, Вартоломея Малця и Ив. Поповчака для Кракова; Ґустава Шафраньского для Тарнова, Ивана Шиманьского и Володислава Савчиньского для Ясла, Ив. Антоша для Перемышля, Стан. Петриковского для Дрогобыча, Франца Бартусяка для Золочева, Володислава Ґідлевского для Ярослава, Тадея Стебельского для Дембицѣ, Ив. Клеменсевича для Нового Санча, Якова Бардаха для Пôдволочискъ, Антона Гайнріха для Дуклѣ и Діонізія Ясеницкого для Жовкви. — Дирекція почтъ и телеґрафôвъ перенесла асистентôвъ почтовыхъ: Осипа Юліяна Мілера зô Станиславова до Кракова Адама Веселого зъ Тернополя и Фльоріяна Хомяка зъ Золочева до Львова, Володислава Фіялю зъ Ясла до Подґужа и Володимира Чайку зъ Тарнова до Ясла.

— **Конкурсы.** Выдѣлъ повѣтовый въ Косовѣ розписує конкурсъ на люстратора зъ рôчною платнею 900 зр. Подавати ся треба до 30 серпня. — Выдѣлъ краєвый розписує конкурсъ на двѣ стіпендіѣ по 600 зр, для абітурієнтôвъ, а взглядно слухателѣвъ высшихъ школъ лѣсничихъ, що намѣряють образуватись на фаховыхъ учителѣвъ лѣсництва краєвого школы лѣсовои у Львовѣ. Подання треба вносити до 1 вересня. — На посаду почтмайстра въ Черлянахъ коло Городка розписує дирекція почтъ конкурсъ зъ речинцемъ до 28 липня. Платня выносить 920 зр. рôчно.

— **Выдѣлъ руского товариства педаґоґічного** у Львовѣ, улиця Академична ч. 8, розписує симъ конкурсъ на приняте ученикôвъ до „Института пôдъ покровомъ св. о. Николая“. Приймати ся будуть ученики середныхъ школъ, сыны членôвъ Руского товариства педаґоґічного. До подання долучити треба: метрику хрещеня ученика; свѣдоцтво школьне зъ послѣдныхъ двохъ курсôвъ; декларацію що до мѣсячнои заплаты, котра выносить 20 зр., а може бути вымково зниженою до сумы 15 зр. або замѣненою на віктуалы; але зниженє на 15 мѣсячно мусять бути поперте дуже добрымъ свѣдоцтвомъ школьнымъ и свѣдоцтвомъ убожества; 1 зр. на выдатки кореспонденційнй. Хто не єсть членомъ Руского товариства педаґоґічного, має зложити 1 зр. на вписове и вкладку рôчну до того товариства. Всякй подання адресувати треба до выдѣлу Руского товариства педаґоґічного у Львовѣ ул Академічна ч. 8 на руки члена выдѣлу Костя Паньковского. Подання, котрй не будуть докладно стилізованй, або не будуть обôймати всѣхъ симъ заявленємъ обнятыхъ условій, лишать ся безъ вôдповѣди. Институтъ дає выхованкамъ всякй можливй выгоды и образованє, выхованє и опѣку родинну. Часъ вносити подання до 10 серпня 1893.

— **Испытъ зрѣлости** въ перемыскôй ґімназіи зложили: Леонардъ Альбрехтъ, Володиславъ Альбрехтъ, Маріянъ Антоневичъ, Володиславъ Бальдіні, Максим. Ференцъ, Конст. Гукевичъ, Ив. Єнке, Мих. Кебузиньскій, Мечисл. Кобздай, Людвикъ Ковакъ, Антôнъ Крамарь, Пінкасъ Кронґольдъ, Василь Кункевичъ, Адольфъ Малановскій, Израель Марґулієсъ, Арнольдъ Мощиковскій, Мих. Новаковскій, Маріянъ Прокоповичъ (зъ вôдзнач), Адамъ Пухала, Тадей Равицкій, Мойсей Тхôрь, Володиславъ Семальскій, Юлій Зісвайнъ, Мих. Телепъ, Артуръ Тишецкій, Хуне Вайсъ, Мих. Выгода и Романъ Земба.

— **Испытъ зрѣлости въ самбôрской ґімназіи** складало 41 абітурієнтôвъ, а то 29 ученикôвъ публичныхъ, 10 приватистôвъ, выхованкôвъ закладу Єзуитôвъ пôдъ Хировомъ и 2 екстерністôвъ. Свѣдоцтво єрѣлости одержали: Алекс. Алексевичъ, Кароль Биливьскій, Тадей Ив. Дидушиньскій, Маріянъ Електоровичъ, Левъ Фінстербушъ, Медардъ Антôнъ Галушкевичъ, Кав. Мар. Осипъ Ґівовскій, Яковъ (Мендель) Гамерманъ (зъ вôдзн), Ант. Гевричъ, Бенонъ Яновскій, Тадей Генрикъ Колясиньскій, Ром. Копыстяньскій, Вол. Осипъ Крайцъ, Мойсей и Соломонъ Сандаверы, Тадей Стахурскій, Левъ Стецѣвъ, Стан. Зачекъ, Йона Цаймеръ, Ив. Криштофовичъ, Маріянъ Осипъ Жигм. Северинъ Моравскій, Конрадъ Раковскій, Конст. Богд Франц. Йорданъ Розвадовскій, ґр. Юлій Генрикъ Антôнъ Стадницкій, Ив. Ант. Людвикъ, Калікстъ Крушевскій и Шміль Ровенцвайґъ. Семи ученикамъ публичнымъ, 3 приватистамъ и одному екстерністѣ позволено вдавати оденъ предметъ по вакаціяхъ. Репробовано на рôкъ чотирехъ.

— **Испытъ зрѣлости** въ ґімназіи бродской вôдбувъ ся пôдъ проводомъ совѣтника школьного д-ра Ґермана. До испыту приступило 41 ученикôвъ, зъ котрыхъ призвано зрѣлыми 35. Зъ вôдзначенємъ зложили испытъ: Кар. Дельофъ, Авг. Єндль, Альфр. Заввенгофенъ, Ив. Потоцникъ, Фел. Прохаска, Андр. Возвякъ и Йос. Застирецъ. Зрѣлыми признанй; Макс. Бальбанъ, Андр. Гаєкъ, Ром. Юдейко, Марк. Кацелюшъ, Мавр. Кнебель, Едв. Косановскій, Вольфъ Леховичъ, Йос. Лінденбавмъ, Каз. Липскій, Бар. Літманъ, Жигм. Мальфайтъ, Каз. Мисона, Сам. Німандъ, Йос. Пйотровскій, Ник. Рицаръ, Ад. Санетра, Марк. Шафъ, Йос Сохоръ, Вікт. Свистерскій, Марк. Вольфрамъ, Жигм. Завадскій и Йос. Згоральскій. Зъ приватистôвъ зложили испытъ: Тад. Сачетра и Сал. Нусбавмъ, а зъ екстерністôвъ: Мих. Берковичъ, Пав. Хієсъ, Сам. Фрайндъ, Авр. Кремінеръ и Генр. Кобріцъ. Одному позволено поправити одинъ предметъ по феріяхъ, трехъ репробовано на рôкъ, а двохъ вôдступило вôдъ испыту.

жити тѣло на студену постѣль въ хатѣ, де не було натоплено, натиравъ его вовняными платками, доки ажь той, що нѣбы здававъ ся вже неживымъ, не прийшовъ до себе та не вôдживъ. Володко всѣмъ пояснивъ, якъ то все стало ся.

Такъ закôнчивъ ся день науки.

9. Про недѣльну науку и про то, що стало ся въ млинѣ.

Такими то и иншими способами учивъ Володко школьну дѣтвору; що дня мавъ для нихъ щось нового. Панове радники и панъотець дуже его хвалили и казали, що нема въ цѣлôмъ краю такого учителя якъ вôнъ. Золотоношôвскй селяне не могли того поняти и говорили мѣжь собою: „Зъ вôдки може Володко лѣпше знати, якъ тй старй учителѣ, що насъ учили? Але отъ що! вôнъ умѣє блахмана пускати и пустивъ его панъ-отцеви та радникамъ. Що вôнъ не самовитый, то рѣчь певна“.

Лѣтомъ не було въ золотоношôвскôй школѣ науки, бо старшй дѣти мусѣли помагати родичамъ у поли або й дома при роботѣ. Але й лѣтомъ скликавъ Володко малыхъ дѣтей до себе и забавлявъ ихъ або дававъ имъ якусь малу роботу въ огородѣ або й въ поли; они ишли туды за нимъ та збирали камѣнє зъ поля, пололи и т. д. Коли то видѣли другй дѣти, то й собѣ напирали ся, а вôнъ ихъ бравъ ще вечеромъ по роботѣ до себе та учивъ ихъ. Въ недѣлю и свята ходивъ зъ ними навѣть на проходъ у поле або до лѣса; показувавъ имъ ѣдовите зѣле, розповѣдавъ имъ такй байки, що ажь волосє лѣзло въ гору або розказувавъ имъ, якъ жиють звѣрята, домашнй и дикй, зъ вôдки беруть ся жерела и рѣки та якй де моря; якй де горы и печеры; якй люде по иншихъ краяхъ на земли; що то звѣзды и якъ далеко они вôдъ насъ та якъ великй. Вôнъ то все видѣвъ або знавъ зъ книжокъ.

Коли то побачили парôбки въ селѣ, то й ихъ взяла охота заходити въ недѣлю до Володка. Вôнъ охотно на то приставъ, бо ему жаль було, що они нѣчого не знають. Вôнъ учивъ ихъ всѣлякихъ рѣчей та й ще дававъ що читати або писати та рахувати до дому у вôльныхъ вôдъ роботы хвиляхъ середъ тыждня. Вôдтакъ въ недѣлю все то зъ ними повтарявъ. Зъ того пôшла недѣльна наука. И чимъ разъ бôльше сходило ся до него молодыхъ людей. Але хто не носивъ ся чисто, хто заходивъ до коршмы, хто гравъ въ карты, хто коли небудь клявъ ся або проклинавъ, хто розпочинавъ бійку — того вôнъ не припускавъ до себе. Вôнъ судивъ ихъ, але все робивъ такъ, якъ бы вôнъ бувъ имъ рôвня, а они помагали ему радо въ поли навѣть и середъ тыждня, хочь вôнъ ихъ до того не заставлявъ.

Але тыхъ молодыхъ людей, що держали зъ Володкомъ, высмѣвали ихъ товаришѣ въ селѣ, прозывали ихъ бакаларями та учеными й робили имъ всѣлякй збытки. А старшина громадска була рада зъ того, що Володка и его приятелѣвъ такъ переслѣдують, бо она боялась, що вôнъ хоче зъєднати собѣ прихильникôвъ, що бы колись его выбрали на ихъ мѣсце. Для того, що лишь могли, выговорювали на него, бунтували при кождôй нагодѣ противъ него селянъ та ихъ жѣнки. — Володко для того и не заходивъ до нѣкого; лишь правильно навѣдувавъ ся до млына, де ему завсѣгды були радй.

Але коли вôнъ такъ одного разу зайшовъ до млына, заставъ вôнъ тамъ всѣхъ чогось дуже змѣшаныхъ. Старый Стефанъ сидѣвъ чогось тихо задуманый, мельничка була якась холодна и гнѣвлива, всѣ чогось шибали собою по хатѣ та лускали дверми; у Гальшки були очи ажь червонй вôдъ плачу.

Скоро Володко лишивъ ся самъ зъ Гальшкою, каже до неи: Чи у васъ яке нещастє стало, чи може духъ святый при насъ, лихій влѣзъ у хату? Вы всѣ якъ бы не свои. Скажи менѣ Гальшко, що то стало ся такого?

А Гальшка каже ему на то дрожачимъ голосомъ: „Пожаль ся Боже, мушу вже тобѣ сказати. Таки конче мушу. Я дуже нещаслива“. Такъ сказала и не могла вже вôдъ плачу дальше говорити.

Коли трохи успокоила ся, говорила дальше: Отъ видишь, Володку, якъ разъ теперь рôкъ, коли ты мене заставъ бувъ заплакану и пытавъ мене, що менѣ такого, а я тобѣ не сказала. Тогды зайшовъ бувъ до насъ коршмарь зъ „пôдъ льва“, Наливайко, и звѣдувавъ ся у мого тата и мамы, чи не вôддали бы мене за его сына, що має вже млынъ въ Стародубахъ. А тато и мама тому не противилися, бо коршмарь найбогатшій чоловѣкъ въ селѣ и першій начальникъ въ громадѣ, котрый може намъ богато пошкодити, але й богато помочи; а мôй тато не хоче иншого зятя лишь мельника. Але я сказала, що я ще за молода и хочу

— **Зъ кругôвъ нотаріяльныхъ.** П. Фр. Вольскій нотарь въ Бережанахъ, перенесеный до Сокаля розпочавъ тамъ-же своє урядованє, а п. Лук. Мариновскій, именованый нотаремъ въ Бережанахъ отворивъ уже свою канцелярію. Нотарь у Вишнѣвчику п. Володим. Левицкій переносить ся до Кововы, де розпôчне урядованє дня 20 липня.

— **На зъѣздѣ товариства педаґоґічного** по справозданяхъ головного заряду, въ котрыхъ мы вчера подали важнѣйшй уступы, наступивъ вôдчитъ проф. Залеского зъ Кракова про домашне и публичне выхованє та про задачу товариства педаґоґічного супротивъ тои справы. Сей вôдчитъ выкликавъ живу діскусію. Вôдтакъ мѣжь иншимъ вôдбувъ ся такожь вôдчитъ инспектора Бол. Барановского про „людовыхъ поетôвъ“. При выборахъ головного заряду выбрано вновь превесомъ товариства кн. Юр. Чарторыйского, віцепревесомъ проф. Кар. Равера. Складъ членôвъ заряду полишивъ ся незмѣненый. Слѣдуючй загальнй зборы мають ся вôдбути у Львовѣ.

— **Про станъ засѣвôвъ въ околици Перемышля** пишуть въ тыхъ сторôнъ дня 18 с. м.: По короткôй перервѣ знову маємо вôдъ трохъ днѣвъ дощь безнастанный. Васъ, Львовянъ, мало то обходить, чи дощь паде, чи сонце свѣтить — хиба що у слоту на проходы не можете ходити — але для насъ рôльникôвъ дощь а погода то вôсь, коло котрои все крутить ся. Отже маємо дощь, котрого вплывъ на засѣвъ дуже невôдрадный. Весняни дуже намъ пошкодили, бо хочь повени у насъ не було, то жито вôдцвило зле и нинѣ пустыми колосками свѣтить, луки скошенй у слоту, сѣно зôбране вогке и через те гôрше. Теперь росте въ друге дуже гарна конюшина и люцерна, та що зъ того буде? Дерева овоченй зъ причины слоты такожь зле вôдцвили, а сливокъ и грушокъ майже нема. Пшениця цвила дуже гарно и якъ доси заповѣдає ся добре, але въ богато мѣсцяхъ ржа кинула ся и она певно попсує немало зерна. Огородовина, горохъ, овесъ, ячмѣнь доси скрôзь дуже гарнй Картофлѣ дуже буйнй, лише можуть погнити, коли буде дальше слота.

— **Про пожаръ въ Гусятинѣ** доходять такй близшй вѣсти: Огонь выбухъ въ домѣ Теофіля Епштайна, боднаря, де коминъ заваливъ ся и тому здавна не палено въ нѣмъ. Въ дни пожару 14 с. м. побивали два робôтники дахъ того дому и може буги, що то они курили люльки та десь огонь закинули. Сильный вѣтеръ, що панує теперь, роздуває згарище, такъ що гашенє огню тревало доси, 17 с. м. Дôмъ, у котрôмъ була аптика згорѣвъ, але самôй аптицѣ нѣчо не стало ся; єѣ перенесено до школы. По пожари показавъ ся великій бракъ мешкань, такъ що люде въ день и въ ночи ходять по улицяхъ.

— **На дохôдъ сторожи огневои въ Ходоровѣ** вôдбуде ся дня 23 липня великій фестинъ людовый въ лѣсѣ добрôвляньскôмъ, вôддаленôмъ 1 кільометеръ вôдъ зелѣзничого дворця въ Ходоровѣ. Проґраму становлятъ рôзнй игры товариски, забавы и перегоны коней. Вступъ 10 кр. На случай непогоды вôдбуде ся фестинъ въ слѣдуючу недѣлю. Датки добровôльнй и фанты на томболю просить комітетъ надсылати на руки аптикаря въ Ходоровѣ п. Павлього.

— **Недôбрана пара.** Въ Теодорôвцѣ коло Коросна Янъ Кордишь убивъ свою жѣнку. Вернувши передъ кôлькома лѣтами зъ войска, 25 лѣтный Кордишь оженивъ ся зъ властителькою кôлькаморґового господарства, 50, лѣтною жѣнкою. По чотирохъ лѣтахъ спôльного пожитя спрокрила ся Кордишови жѣнка и вôнъ додавши собѣ вôдваги горѣвкою убивъ єѣ, щобы оженитись зъ молодою своєю любовницею.

— **Трояки.** Селянка Марія Лазаръ въ Кирлібабѣ на Буковинѣ повила трехъ здоровыхъ хлопцѣвъ. Щаслива мати внесла просьбу до правительства о запомогу державну на выхованє будучихъ рекрутôвъ.

— **Тамъ добре, де насъ нема,** але приглянути ся близше, всюды найде ся бѣду, може ще гôршу, якъ у насъ. У Вѣдни знову налякала холера людей. Власти приготовляють всякй способы осторожности, а минувшои суботы зачали комісіѣ санітарнй звиджувати домы по цѣлôмъ мѣстѣ. При тôй нагодѣ побачили, якъ живуть бѣдаки. Ихъ хаты — то дѣйстнй норы, тѣснй, вогкй и душнй. Коло рогачки св. Маркса на подѣ одного майже розваленого будынку найшла комісія нôчный притулокъ, де за 5 кр. заплаты достававъ кождый бѣдакъ нôчлѣгъ. Чотирнайцять бѣдакôвъ тиснуло ся тамъ на поверхни, ледви на кôлька метрôвъ великôй. Въ другôмъ мѣсци на тôмъ подѣ на „причи“ спало якихъ десять волоцюгъ. На передмѣстю Гернальсъ въ пивници найшла комісія одну комнату зъ кухнею, де на 9 великихъ лôжкахъ спало 44 осôбъ, не числячи дѣтей, котрй позавиванй въ лахи спали въ цебрикахъ або й на голôй земли. Въ иншôй пивници на Леопольдштадѣ въ однôй комнатѣ спало 23, а комісія, що тамъ прийшла, найшла въ кутѣ комнаты кôлька живыхъ ракôвъ, якъ собѣ тамъ „спацерували“. Въ однôй стайни найшли крôмъ 4 коней 17 осôбъ, що тамъ спали. Страшна нужда у тыхъ людей. Норы ихъ — то гнѣздо заразъ, а такихъ бѣдакôвъ у Вѣдни єсть зô сто тысячь. Зъ мѣста ихъ не выженешь, а зарадити ихъ бѣдѣ досыть трудно. Маґістратъ вѣденьскій думає вы будовати величезнй бараки и тамъ дати притулокъ тымъ бѣдакамъ. Та що буде въ зимѣ, коли морозы потиснуть?

† Посмертнй вѣсти.

Николай Вишневскій, властитель реальности членъ основатель „Руского Народного Дому“ въ Чернôвцяхъ упокоивъ ся дня 10 липня въ 55 ôмъ роцѣ житя. Покôйный вызначувавъ ся великою жертволюбивостію и придбавъ собѣ любовь интеліґенціѣ и мѣщаньства черновецкого постôйностію свого характеру и честнотою.

зъ рôкъ почекати, та й на тôмъ стало, бо зô мною не могли нѣчого порадити. — Теперь же, бачишь, минувъ рôкъ и якъ разъ въ той самъ день прийшовъ коршмарь знову зъ своимъ сыномъ. Мы ихъ приймали, а тато й мама вже обрадили ся зъ ними за нинѣ мають бути заручины. Але я сказала имъ, що не хочу вôддавати ся и таки уперла ся. Молодый Наливайко, бачишь, гуляка и такъ само твердого серця якъ и єго батько. И зъ того настало дома таке нещастє и така гризота.

Коли Володко то почувъ, занепокоивъ ся дуже и ходивъ по хатѣ не обзываючись. Вôнъ бачите и самъ думавъ собѣ въ своѣй головѣ, що Гальшка стане колись єго жѣнкою. Вôдтакъ приступивъ до неи и вôдозвавъ ся: „Гальшко, люба Гальшко, то ты не вôддашь ся нѣколи? Коли такъ, то й я не оженю ся, бо я бувъ бы иншои собѣ не выбравъ хиба лишь тебе. А я все тебе лѣпше любивъ якъ самого себе и все мавъ надѣю, що ты ще колись мене полюбишь“.

Тогды кинулась Гальшка зъ плачемъ Володкови на шию и заходячись вôдъ плачу говорила урываным голосомъ: Охъ, Володку, Богъ видить, що я тебе може бôльше полюбила, якъ повинна; але мôй тато богачь, то й хотѣвъ бы мати зятя богача и не змѣнить своєѣ думки. А ты отъ що, бѣдный бакалярь, котрый довго ще не буде могъ выживити жѣнки.

Володко пригорнувъ тогды заплакану Гальшку до себе и першій разъ поцѣлувавъ єѣ въ уста и сказавъ: „Теперь ты моя наречена, ты зô мною заручена и нѣяка сила на земли тебе менѣ не вырве. Не бôй ся нѣчого, бо ты вже моя“.

Вôнъ выйшовъ вôдтакъ на двôръ за старымъ Стефаномъ и єго жѣнкою. А Гальшка чула, якъ они тамъ на дворѣ щось голосно зъ собою говорили, але не розумѣла нѣчого и ажь дрожала та не знала, якъ собѣ раду дати въ тôй бѣдѣ. Тогды впала коло лавки пôдъ вôкномъ на колѣна, зложила руки и зъ сльозами въ очахъ молила ся до Бога, пôдчасъ коли они тамъ на дворѣ чогось перечились. Коли єй вже стало лекше на серци, встала и побачила черезъ вôкно, що Володко зъ єѣ татомъ и мамою пôшли зъ млына въ село.

Ажь теперь она таки добре налякала ся, бо нѣхто въ млинѣ не знавъ, куды пôшли єѣ родичѣ зъ Володкомъ. Она знала, що Володко, чоловѣкъ палкій та може провинити ся противъ єѣ родичѣвъ и думала, що они пôшли позывати ся до вôйта, а то бувъ якъ разъ той коршмарь зъ „пôдъ льва!“ Въ своѣмъ смутку молила ся она горячо до Бога за Володка и за себе.

Була вже десята година вечеромъ, коли она почула, що на дворѣ хтось иде. То були єѣ тато и мама та Володко. Стефанъ покликавъ тогды свою доньку до себе и питає: „Ну, то ты Гальшко любишь Володка?“ А она на то: „А хибажь я тому винна? Тажь и вы єго любили“. Тогды родичѣ позволили имъ пôбрати ся и поблагословили ихъ, а Гальшка такъ була налякана, що ажь не знала, чи то правда, чи то лишь єй снить ся.

(Дальше буде).

Господарство, промыслъ и торговля

— **Станъ воздуха за минувшй добы** числячи вôдъ 12 год. въ полудне дня 19 липня до 12 год. въ полудне дня 20 с. м. середна теплота була + 12·8° Ц., найвысша + 19·0° Ц. вчера по полудни), найнизша + 11·0° Ц. въ ночи. Барометеръ иде въ гору (762). Вѣтеръ буде полуднево-захôдный, середный, теплота пôднесе ся до + 19·0° Ц., небо буде переважно захмарене, дощу не буде, погода.

— **Цѣна збôжа у Львовѣ** дня 19 с. м.: пшениця 8·75 до 8·80; жито 6·50 до 6 75; ячмѣнь 5·25 до 6·—; овесъ 6·25 до 6·75; рѣпакъ 13 50 до 14·—; горохъ 6·75 до 9·50; вика 5·75 до 6·—; насѣнє льняне —·— до —·—; бôбъ 7·25 до 10·—, бобикъ 5·75 до 6·—; гречка —·— до—·—; конюшина червона 62·— до 70·—; бѣла 65·— до 75·—; шведска —·— до —·—; кминокъ —·— до —·—; анижь —·— до —·—; кукурудза стара —·— до —·—; нова —·— до —·—; хмѣль —·— до —·—; спірітусъ готовый 15·25 до 15·40

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 20 липня. Межинародный торгъ на збôже и насѣнє, 21-ій зъ ряду, вôдбуде ся тутъ въ дняхъ 28 и 29 серпня.

Лондонъ 20 липня. Бюро Райтера доносить, що въ Сантосъ (мѣсто на островѣ св. Винкентія на побережу Бразиліѣ въ провінціѣ Сао Паольо) погибли тысячѣ людей на жовту пропасницю. Въ торговли настала застоя; въ пристани стоить 45 кораблѣвъ, на котрыхъ вымерла майже вся служба корабельна, на 20 корабляхъ померли капітаны кораблѣвъ.

Парижь 20 липня. Офіціяльно поправляють похибку, що правительству сіямскому вызначено 48 не 24 годинъ часу на вôдповѣдь на ультиматумъ.

Бѣлградъ 20 липня. При голосованю по дебатѣ надъ актомъ обжалованя противъ бувшихъ міністрôвъ сербскихъ голосували всѣ радикали зъ выимкою міністрôвъ противъ переходу до порядку дневного надъ обжалованємъ. Актъ обжалованя принято 102 голосами и выбрано комісію зъ 12 членôвъ для дальшого веденя сеи справы.

Христіянія 20 липня. Стортинґъ ухваливъ выповѣдженє установлюваня спôльныхъ консулятôвъ зъ Швеціею а речинець, въ котрôмъ мають знести ся спôльнй консуляты, назначено на день 1 сѣчня 1895 р.

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.